Lietas Nr. C11114014
Lietas arhīva Nr. CA-0321-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2015.gada 17.novembrī

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese S.Bakmane
tiesneši I.Pinne un A.Bukavs
tiesas sēdes sekretāre M.Bērziņa
piedaloties prasītājas /pers. A/ pārstāvim /pers. B/, atbildētāju /pers. C/ un /pers. D/ pārstāvei advokātei I.Saatčianei

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasību pret /pers. C/ un /pers. D/ ar trešo personu /pers. D/ par kopdarbības līguma izbeigšanu un naudas piedziņu sakarā ar prasītājas /pers. A/ un atbildētāju /pers. C/ un /pers. D/ apelācijas sūdzībām par Cēsu rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa spriedumu un

konstatēja:

prasītāja /pers. A/ 2014.gada 26.septembrī cēlusi Cēsu rajona tiesā prasību, vēlāk to precizējot, pret atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ ar trešo personu /pers. D/ par kopdarbības līguma izbeigšanu un naudas piedziņu. Prasībā un tās precizējumā lūgts:

1) ar tiesas spriedumu izbeigt 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/ un /pers. D/, no vienas puses, un /pers. C/ un /pers. D/, no otras puses, noslēgto kopdarbības līgumu;

2) piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ 28 457,44 EUR;

3) piedzīt no /pers. C/ un /pers. D/ par labu /pers. A/ viņas samaksātos tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 120 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,15 EUR, kā arī ar lietas vešanu saistītos izdevumus sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu 76,12 EUR, kopā 201,27 EUR.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 3.maijā /pers. A/ pret rakstveida apliecinājumu /pers. C/ iedeva 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR, kā pirmo iemaksu kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai komercmakšķerēšanai. Ievērojot abpusējo gribu uzsākt kopdarbību, 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/ un /pers. D/, no vienas puses, un /pers. C/ un /pers. D/, no otras puses, tika noslēgts kopdarbības līgums (turpmāk-līgums). Līguma parakstīšanas dienā, nesastādot par to nekādu apliecinājumu, prasītāja atbildētājai iedeva otru iemaksu kopdarbības līguma uzsākšanai 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR, tādējādi izpildot līguma 1.3.2.punktu, kas noteica, ka mērķa sasniegšanai /pers. A/ un /pers. D/ iegulda naudas līdzekļus 20 000 Ls apmērā. Savukārt saskaņā ar līguma 1.3.1.punktu atbildētājiem bija jāiegulda zeme Raunas pagasta /Nosaukums A/, uz kuras tiktu veidoti foreļu dīķi, kā arī savs darbs, piesaistot nepieciešamības gadījumā darbaspēku. Reālai saimnieciskai darbībai bija jāsākas 2010.gada vasarā (līguma 1.6.punkts).

Pēc līguma noslēgšanas atbildētāji neizpildīja nevienu no minētajiem pienākumiem, lai līgumā noteiktajā laikā varētu pieaicināt klientus komercmakšķērēšanai un atpūtai pie dīķiem (līguma 2.1.punkts). Pilnīgi neskaidrs ir arī no prasītājas saņemtās naudas izlietojums, jo atbildētāji nav veikuši atskaiti ar darba un izdevumu aprēķiniem (līguma 2.3.punkts).

Atsaucoties uz Civillikuma 1504., 1505.pantā noteikto par tiesiska darījuma iztulkošanu, secināts, ka līguma 3.1.punkta jēgums un tajā izsacītais pušu nodoms vērsts uz to, lai izbeigtu līgumu gadījumā, ja tiktu konstatētas uzsāktās saimnieciskās darbības grūtības, tas ir, ja pēc reālas saimnieciskās darbības uzsākšanas tiktu konstatēta negatīva rezultāta saņemšanas neizbēgamība. Tātad secīgi paredzēta arī iespēja izbeigt līgumu tad, ja saimnieciskā darbība ilgstoši nav uzsākta vispār. Prasītājas ieskatā no minētā izriet, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pamatota ar paša līguma raksturu Civillikuma 1589.panta izpratnē, kas ir līguma izbeigšanas pamats.

Turklāt pie apstākļiem, ka saimnieciskā darbība atbildētāju bezdarbības un līguma nepildīšanas rezultātā līgumā noteiktajā termiņā līdz 2010.gada vasarai nav uzsākta, ir iestājies saistību izpildes prettiesīgs nokavējums ar visām tā sekām (Civillikuma 1651.pants, 1652.panta trešā daļa). Minētā rezultātā, ievērojot apstākļus, ka no līgumā paredzētās saimnieciskās darbības uzsākšanas dienas pagājuši vairāk kā četri gadi, ka prasītāja ir vīlusies atbildētājas godaprātā un kopīga saimnieciskā darbība ar šādu personu faktiski nav iespējama, kā arī ņemot vērā, ka notiek nepārtrauktas ekonomiskā stāvokļa izmaiņas Latvijā, tajā skaitā izmaiņas zvejsaimniecības (zvejniecības) nozarē, prasītāja vairs nav ieinteresēta līguma izpildīšanā. Tādējādi, konstatējot prasītājas intereses zudumu, kas ir no atbildētāju saistību izpildīšanas nokavējuma objektīvi izrietošs rezultāts, līgums ir izbeidzams (Civillikuma 1663.pants).

Norādīts, ka bez iepriekš minētiem galvenajiem pamatiem līguma izbeigšanai, pastāv arī sekundāri pamati. Pirmkārt, līgums uz doto brīdi ir zaudējis jebkādu jēgu, jo pastāvošā saistība faktiski nedarbojas, bet vienlaicīgi rada netaisnību, ļaujot atbildētājai neatdot prasītājai samaksātos naudas līdzekļus. Otrkārt, pašā līgumā ir nepilnības, kas padara tā izpildi neiespējamu. Puses vienojušās par kopīgas saimnieciskās darbības veikšanu un pat par paredzamas peļņas sadali, tātad iecerējušas nodarboties ar saimniecisko darbību Komerclikuma 1.panta trešās daļas izpratnē. Taču tajā pašā laikā puses nebija vienojušās ne par uzņēmuma dibināšanu, ne par tā ierakstīšanu Uzņēmumu reģistrā, ne par tā reģistrēšanu Valsts ieņēmumu dienestā kā

nodokļu maksātāju. Līdz ar to līgums faktiski paredz nodarboties ar uzņēmējdarbību bez reģistrēšanas, kas pie zināmiem apstākļiem ir noziedzīgs nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 207.pantā. Šāds līgums, kas veicina kaut ko pretlikumīgu nesaista, nav spēkā un ir izbeidzams (Civillikuma 1592.panta 1.teikums, 1413.panta 1.teikums, 1543.pants).

Atzīstot līgumu par izbeigtu, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1779., 2384.pantu, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājai viņas mantisko ieguldījumu 20 000 Ls jeb 28 457,44 EUR apmērā.

Prasība pamatota uz minētiem apstākļiem un Civillikuma 1., 1413., 1504., 1505., 1543., 1587., 1589., 1651., 1652., 1663., 1779., 2384.pantu.

Ar Cēsu rajona tiesas tiesneses 2014.gada 25.novembra lēmumu apmierināts /pers. A/ pieteikums par prasības nodrošināšanu, ierakstot ķīlas tiesības atzīmi prasības summas 14 228,72 EUR apmērā Raunas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, /pers. C/ piederošajam nekustamajam īpašumam /Nosaukums A/, Raunas novada Raunas pagastā.

Ar Cēsu rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa spriedumu prasība apmierināta daļēji: izbeigts 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/, /pers. D/ un /pers. C/, /pers. D/ noslēgtais kopdarbības līgums; no /pers. C/ par labu /pers. A/ piedzīti 14 228,72 EUR, tiesas izdevumi – valsts nodeva 70 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,15 EUR, pavisam kopā 14 303,87 EUR; noraidīta /pers. A/ prasība pret /pers. C/ par 14 228,72 EUR piedziņu; no /pers. C/ valsts ienākumos piedzīti tiesas izdevumi – valsts nodeva 748,14 EUR; no /pers. C/ un /pers. D/ valsts ienākumos solidāri piedzīti tiesas izdevumi – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 23,09 EUR; /pers. A/ noteiktas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no piedzītā pamatparāda 14 228,72 EUR, ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Iztulkojot 2008.gada 6.jūnijā noslēgto darījumu, kas nosaukts par kopdarbības līgumu, kopsakarā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un atbildētāju paskaidrojumiem, tiesa atzinusi, ka noslēgtais līgums atbilst Civillikuma 2241.pantā definētajam sabiedrības līgumam. Tādējādi pušu tiesiskās attiecības apspriežamas un strīds pušu starpā izšķirams, pamatojoties uz Civillikuma 16.nodaļā "Sabiedrības līgums" ietvertajām tiesību normām, neskatoties uz to, ka ne prasītāja, ne arī atbildētāji nav devuši šādu tiesisku klasifikāciju noslēgtajam līgumam.

Tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda par to, ka prasītāja /pers. A/ 2008.gada 3.maijā iedevusi atbildētājai /pers. C/ 10 000 Ls. Pamatojoties uz lietā esošo dokumentu ar nosaukumu "Paraksts", ko pašrocīgi sastādījusi un parakstījusi atbildētāja /pers. C/, tiesa par pamatotu atzinusi prasītājas norādīto, ka minētā naudas summa bija pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu izveidošanā, kas atbilst arī līgumā panāktajai sadarbības koordinācijai attiecībā par to, ka prasītāja un trešā persona foreļu dīķu izveidei komercmakšķerēšanai iegulda naudas līdzekļus 20 000 Ls. Turpretī, ņemot vērā apstākli, ka līguma darbības laikā atbildētāji nav cēluši nekāda veida pretenzijas pret prasītāju un trešo personu par līguma noteikumu neizpildīšanu attiecībā par naudas līdzekļu ieguldījumu, ka nav tiesiskas nozīmes tam, kā lietas dalībnieki dažādos dokumentos nosaukuši atbildētājai nodoto naudas summu, par nepamatotu tiesa atzinusi atbildētāju apgalvojumu, ka no prasītājas saņemtie 10 000 Ls ir drošības nauda, tas ir, samaksa par apņemšanos noslēgt ar /pers. A/ un /pers. D/ kopdarbības līgumu un nesadarboties ar citām personām minētā mērķa sasniegšanai.

Tiesa konstatējusi, ka lietā ir strīds par atlikušo kopdarbībā ieguldāmo naudas līdzekļu 10 000 Ls apmērā samaksu (līguma 1.3.2.punkts). Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam tieši prasītājai, kura apgalvo, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda samaksa ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem. Prasītāja rakstisku apliecinājumu minētās naudas summas nodošanai atbildētājai 2008.gada 6.jūnijā līguma parakstīšanas dienā nav iesniegusi. Izvērtējot trešās personas /pers. D/ paskaidrojumus kopsakarā ar notariāli apliecinātām liecinieku /pers. E/ un /pers. F/ liecībām, uz kurām kā savu apgalvojumu pamatojumu atsaukusies prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 104.panta pirmajā daļā un 105.panta piektajā daļā noteikto, tiesa atzinusi, ka prasītāja nav pierādījusi faktu, ka 2008.gada 6.jūnijā viņa ir samaksājusi atbildētājai atlikušos kopdarbībā ieguldāmos naudas līdzekļus 10 000 Ls apmērā.

Izvērtējot prasītājas apgalvojumus un atbildētāju iebildumus attiecībā uz līguma 2.1., 2.2., 2.3., 1.6.punktu izpildi, tiesa devusi priekšroku prasītājas apgalvojumiem, atzīstot, ka atbildētāji nav izpildījuši no līguma izrietošās saistības, proti, par saņemtajiem 10 000 Ls nav izdarījuši neko, lai 2010.gada vasarā varētu uzsākt saimniecisko darbību, un nav veikuši atskaiti ar darba un izdevumu aprēķinu.

Attiecībā uz pušu strīdu par noslēgtā kopdarbības līguma atcelšanu norādīts, ka prasība šajā daļā ir likumīga un apmierināma. Tiesa atzinusi, ka prasītāja kļūdaini atsaukusies uz vispārīgām Civillikuma tiesību normām (Civillikuma 1589., 1663., 1413., 1543., 1592.pants). Tā kā pušu starpā ir noslēgts sabiedrības līgums, tad arī attiecībā uz līguma atcelšanu ir piemērojamas Civillikuma 16.nodaļas normas. Atsaucoties uz Civillikuma 2263.pantā noteikto, norādīts, ka sabiedrības izbeigšanas pamats ir tās dalībnieka subjektīvais vērtējums par izveidojušos situāciju un apstākļiem, viņam nonākot pie kategoriska atzinuma, ka sabiedrības līguma tiesisko attiecību turpināšana nav iespējama, pamatojoties tieši uz tikumības un taisnprātības apsvērumiem, tas ir, tādiem apsvērumiem, kas saistīti ar ētikas un morāles normām (nemantiskām vērtībām).

Ievērojot prasības pieteikumā minēto, secināts, ka prasītāja kā vienu no līguma izbeigšanas pamatiem norādījusi apstākli, ka vairs nav ieinteresēta līguma izpildīšanā, jo ir vīlusies savas bijušās darījuma partneres /pers. C/godaprātā, un viņu starpā pastāv ilgstošs konflikts. Tiesa, izvērtējot prasības pieteikumu, prasītājas un trešās personas /pers. D/ iesniegumu Latvijas Zvērinātu advokātu padomei, atbildētājas atbildi uz prasītājas un trešās personas piedāvājumu noslēgt atcēlējlīgumu, prasītājas Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesniegtā prasības pieteikumu, atbildētājas Rīgas tiesu apgabala prokuratūras Ogres prokuroram adresēto iesniegumu par prasītājas noslēgtajiem darījumiem, lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, atzinusi, ka pušu starpā pastāv neatrisināms konflikts, kura cēlonis ir tieši atbildētāju rīcība, tai skaitā līgumā uzņemto saistību nepildīšana, ka puses vairs nespēj vienoties par tālāku līguma turpināšanu kopīgas saimnieciskās darbības uzsākšanai.

Tā kā prasība daļā par līguma izbeigšanu apmierināta, pamatojoties uz Civillikuma 2263.pantu, tiesa atzinusi, ka nav tiesiskas nozīmes izvērtēt prasītājas pārējos norādītos pamatus līguma izbeigšanai.

Tiesa atzinusi, ka, izbeidzot pušu starpā noslēgto līgumu, izbeigusies arī pušu un trešās personas starpā nodibinātā sabiedrība. Līdz ar to, atbilstoši pušu noslēgtā līguma 3.2.punktam, prasītājai ir tiesības prasīt atpakaļ savus sabiedrībai nodotos naudas līdzekļus. Ņemot vērā, ka tiesa par pierādītu atzinusi apstākli, ka prasītāja ir samaksājusi atbildētājai sabiedrības līguma izpildei 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR, tad šī summa no atbildētājas /pers. C/ ir piedzenama prasītājas labā, bet prasība daļā par parējās naudas summas 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR piedziņu kā nepamatota noraidāma.

Ar Cēsu rajona tiesas 2015.gada 18.maija lēmumu izlabota pārrakstīšanās kļūda Cēsu rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa sprieduma motīvu daļā, labojot divdesmit astotajā rindkopā vārdu "trešās personas /pers. D/" ar vārdu "trešās personas /pers. D/", kā arī trīsdesmit trešajā rindkopā vārdu "Trešā persona /pers. D/" ar vārdu "Trešā persona /pers. D/". Lēmums stājies likumīgā spēkā 2015.gada 29.maijā.

Par Cēsu rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa spriedumu daļā, ar kuru izbeigts 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/, /pers. D/ un /pers. C/, /pers. D/ noslēgtais kopdarbības līgums, apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs /pers. D/, lūdzot apmierināt apelācijas sūdzību un pārsūdzētajā daļā prasītājas prasību noraidīt.

Atsaucoties uz Civillikuma 1405., 1511., 1512.pantu norādīts, 2008.gada 6.jūnijā noslēgtais kopdarbības līgums ir vairākpusējs līgums, jo to noslēdza un parakstīja četras personas, un visiem darījuma dalībniekiem ir vienādas tiesības prasīt šo līgumu turpināt vai izbeigt. Konkrētajā gadījumā prasību par līguma izbeigšanu iesniedza viens līguma subjekts – /pers. A/, bet prasību neatzina divi minētā līguma subjekti – /pers. C/ un /pers. D/, uzskatot, ka līgums nav izbeidzams un to var turpināt. Ceturtais līguma subjekts /pers. D/ lietā pieaicināts kā trešā persona prasītājas pusē bez prasījuma tiesībām attiecībā uz līguma izbeigšanu. Līdz ar to, izbeidzot 2008.gada 6.jūnijā noslēgto kopdarbības līgumu, kas tika noslēgts starp četriem līguma subjektiem, nepiedaloties lietā vienam no līguma subjektiem kā pusei civillietā, pirmās instances tiesa ir pārkāpusi procesuālo tiesību normas.

Tiesa bez jebkādiem prasītājas iesniegtiem pierādījumiem nepamatoti konstatējusi, ka atbildētāji nav izpildījuši līguma 1.3.1.punktā uzņemtās saistības, vienlaikus neņemot vērā, ka līgums no atbildētāju puses ir izpildīts. Uz zemes gabala /Nosaukums A/ jau atrodas seši dīķi un visus šos gadus atbildētājs ir apkopis arī apkārtni. Tieši prasītāja un trešā persona kopdarbības līgumu nav izpildījuši, jo nav samaksājuši ieguldījumu 20 000 Ls apmērā (līguma 1.3.2.punkts), kamdēļ arī reāla saimnieciskā darbība nekad nav tikusi uzsākta. Savukārt, ja līgumu izbeigtu, kā to lūdz prasītāja, atbildētājam būtu liegtas Civillikuma 1591.pantā noteiktās tiesības celt prasību tiesā par līguma izpildīšanu.

Atbildētājam nav saprotams, kādēļ /pers. A/ un /pers. D/ ir atkāpušies no līguma pildīšanas, jo līdz 2010.gada novembrim nekādu rakstisku pretenziju vai priekšlikumu, no viņu puses nav saņemts. Tāpat prasītāja nekad nav vērsusies pie atbildētāja ar rakstisku lūgumu iesniegt atskaiti ar izdevumu aprēķiniem (līguma 2.3.punkts). Tikai 2010.gada novembrī īpašumā /Nosaukums A/ ļoti agresīvi ieradās prasītāja un trešā persona, pieprasot atdot iemaksāto drošības naudu, jo viņi nevēlas turpināt kopdarbības līgumu. Neviena cita persona, tajā skaitā lietā norādītie liecinieki, kopā ar prasītāju īpašumā /Nosaukums A/ nebija ieradušies.

Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 192.pantu, kurā noteikts, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas. Prasītāja nav cēlusi prasību par sabiedrības izbeigšanu un nav lūgusi izbeigt kopdarbības līgumu, pamatojoties uz Civillikuma 16.nodaļas tiesību normām, kā to sprieduma motīvu daļā norādījusi tiesa.

Par spriedumu daļā, ar kuru: 1) izbeigts 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/, /pers. D/ un /pers. C/, /pers. D/ noslēgtais kopdarbības līgums; 2) no /pers. C/ par labu prasītājai piedzīti 14 228,72 EUR un tiesas izdevumi; 3) no /pers. C/ par labu valstij piedzīta valsts nodeva 748,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, apelācijas sūdzību iesniegusi atbildētāja /pers. C/, lūdzot apmierināt apelācijas sūdzību un noraidīt prasību par 2008.gada 6.jūnijā noslēgtā kopdarbības līguma izbeigšanu, 14 228,72 EUR un tiesas izdevumu piedziņu prasītājas labā, atcelt Cēsu rajona tiesas 2014.gada 25.novembra lēmumu par prasības nodrošināšanu.

No atbildētājas /pers. C/ apelācijas sūdzības satura secināms, ka tā satur atbildētāja /pers. D/ apelācijas sūdzībai identiskus argumentus un apsvērumus, papildus norādot sekojošo.

Atbildētājas ieskatā pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta trešo daļu, proti, tiesa spriedumā nav norādījusi, kādēļ tā vieniem pierādījumiem devusi priekšroku, salīdzinot ar citiem un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, citus par nepierādītiem.

Tiesa nav izvērtējusi visus lietā esošos rakstveida pierādījumus, bet dažus pierādījumus nav izvērtējusi objektīvi. Tā, piemēram, prasītāja nav apstrīdējusi sekojošus lietai pievienotos rakstveida pierādījumus: Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2011.gada 23.februārī prasītājas iesniegto prasības pieteikumu pret /pers. C/ par 20 000 Ls piedziņu, 2012.gada 11.aprīļa prasītājas pretenziju, 2013.gada 11.jūlija atcēlējlīgumu, 2013.gada 20.maija lēmumu par kriminālprocesa Nr.11092097311 izbeigšanu, kas pierāda, ka iemaksātie 10 000 Ls ir drošības nauda un tā nav saistāma ar kopdarbības līgumu. Savukārt, ja iemaksātie 10 000 Ls būtu attiecināmi uz kopdarbības līgumu, tad tas būtu norādīts līguma tekstā vai arī prasītāja būtu pieprasījusi atsevišķu rakstveida apliecinājumu par naudas saņemšanu, kā viņa to pieprasīja samaksājot drošības naudu.

Par spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par 14 228,72 EUR piedziņu, apelācijas sūdzību iesniegusi prasītāja /pers. A/, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru prasītājas prasība noraidīta, izbeigt 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/ un /pers. D/, no vienas puses, un /pers. C/ un /pers. D/, no otras puses, noslēgto kopdarbības līgumu, piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ 28 457,44 EUR un samaksātos tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 170 EUR un

kancelejas nodevu 8,54 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,15 EUR, kā arī ar lietas vešanu saistītos izdevumus sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu 76,12 EUR, kopā 259,81 EUR, noteikt /pers. A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no simta gadā no piedzītā pamatparāda 25 4457,44 EUR.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prasītāja pilnībā pievienojas tiesas spriedumā izteiktajai juridiskajai argumentācijai. Tiesa spriedumā pareizi noteikusi, ka 2008.gada 6.jūnijā noslēgtais kopdarbības līgums ir atzīstams par sabiedrības līgumu Civillikuma 2241.panta izpratnē. Tāpat tiesa pareizi attiecinājusi Civillikuma 16.nodaļas nosacījumus uz izskatāmo strīdu un juridiski pareizi izspriedusi lietu.

Vienlaikus prasītāja nepiekrīt un apstrīd tiesas sniegto pierādījumu novērtējumu, kas attiecas uz otrās iemaksas 10 000 Ls apmērā nodošanu no prasītājas atbildētājai 2008.gada 6.jūnijā.

Atbilstoši Civillikuma 1838.panta otrajai daļai pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījumu līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti. Atziņa, ka rakstisks apliecinājums par naudas saņemšanu ir tikai viens no veidiem, kā var pierādīt skaidras naudas nodošanas faktu, izteikta arī Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-389.

Izskatāmajā gadījumā, izvērtējot visus lietas apstākļus kopumā, prasītājas ieskatā viņa ir iesniegusi visus iespējamos pierādījumus un ticami pierādījusi ne tikai pirmās, bet arī otrās iemaksas nodošanas faktu atbildētājai /pers. C/.

Atbildētājas /pers. C/2008.gada 3.maija apliecinājumā par naudas 10 000 Ls saņemšanu norādīts, ka tā ir pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai. Minētais neapšaubāmi apliecina, ka prasītājas un atbildētājas starpā pastāvēja vienošanās par otrās iemaksas nodošanu. Par to liecina arī kopdarbības līguma 1.3.2.punktā norādītā pilnā ieguldījuma summa 20 000 Ls. Tātad arī otrās iemaksas apmērs ir tieši 10 000 Ls.

Savukārt to, ka otrā iemaksa 10 000 Ls apmērā uz līguma parakstīšanas brīdi jau bija iemaksāta, liecina līguma 2.2.punkts, kurā norādīts, ka darbu finansēšana notiek no /pers. A/ iemaksātajiem naudas līdzekļiem. Prasītājas ieskatā, līgumā lietotais vārds "iemaksātajiem" liecina par to, ka naudas līdzekļi uz līguma parakstīšanas brīdi jau bija iemaksāti. Par labu šai interpretācijai liecina arī apstāklis, ka nekur līgumā nav paredzēts datums, līdz kuram prasītājai būtu jāveic otrās iemaksas nodošana. Atbildētāji līdz pat tiesvedības uzsākšanai nekad nav izteikuši pretenzijas, nav cēluši prasības pret prasītāju sakarā ar to, ka viņa nebūtu nodevusi atbildētājai otro iemaksu.

Tāpat naudas nodošanas fakts pilnībā apstiprinās ar pašas prasītājas, kā arī trešās personas /pers. D/ paskaidrojumiem un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem – /pers. E/ un /pers. F/ notariāli apstiprinātām liecībām. Kaut arī ne viens no viņiem nav redzējis otrās iemaksas nodošanas faktu, tomēr abi apstiprināja viņu pašu uztverto, ka tajās reizēs, kad viņi piedalījušies pušu un trešās personas savstarpējās sarunās, atbildētāji nav nolieguši naudas 20 000 Ls saņemšanu no prasītājas.

Turklāt lietas materiālos atrodas vairāki pierādījumi, kuros prasītāja konsekventi norādījusi, ka nodevusi atbildētājai tieši 20 000 Ls. Tanī pašā laikā nav neviena dokumenta, kas varētu apšaubīt šo prasītājas apgalvoto. Prasītāja pilnībā uzticējās atbildētājai un labticīgi uzskatīja viņu par savu palīgu juridiskajās lietās, kamdēļ rakstisku apliecinājumu par "otrās iemaksas" saņemšanu nepieprasīja, bet uzticējās atbildētājas apgalvotajam, ka par apliecinājumu otrās iemaksas nodošanai kalpo noslēgtais līgums.

Prasītājas ieskatā izskatāmajā lietā pēc analoģijas būtu piemērojama judikatūrā nostiprinātā atziņa, proti, Augstākās tiesas 2012.gada 31.augusta spriedumā lietā Nr.SKA-250 noteiktais, ka izvērtējot faktiskos apstākļus, katrs no pierādījumiem atsevišķi var būt apstrīdams, bet izvērtējot situāciju kopumā, gandrīz neiespējama ir visu šo apstākļu nejauša sakritība.

Sakarā ar atbildētāju /pers. C/ un /pers. D/ apelācijas sūdzībām prasītāja /pers. A/ iesniegusi rakstveida paskaidrojumu, kurā lūgts atbildētāju apelācijas sūdzības noraidīt.

Norādīts, ka Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīts, ka viens no civilprocesa pamatprincipiem ir dispozitivitātes princips, proti, puse pati izvēlas, vai vērsties tiesā, pati noteic sava prasījuma apmēru, izmantojamos procesuālos līdzekļus. Tātad katrs no darījuma dalībniekiem ir tiesīgs brīvi izvēlēties, vai vērsties tiesā, prasot noslēgto darījumu izbeigt, jo prasības celšana vienmēr ir personas tiesības, bet ne pienākums. Līdz ar to nav pamatots atbildētāju arguments, ka tiesai nebija tiesību izbeigt kopdarbības līgumu, jo viens no līguma dalībniekiem – /pers. D/ nav izskatāmās civillietas puse, bet ir trešā persona, kurai nav patstāvīgu prasījumu. Prasību par kopdarbības līguma izbeigšanu tiesā cēlusi /pers. A/, jo tieši viņa plānotajā kopdarbībā ieguldīja naudas līdzekļus. Par atbildētājiem lietā ir pieaicināti /pers. C/ un /pers. D/, jo tieši viņu rīcības dēļ līgums netika izpildīts, radot prasītājai zaudējumus. Apstāklis, ka pārējie kopdarbības līguma dalībnieki nevērsās tiesā ar prasību par līguma izbeigšanu, nevar ierobežot /pers. A/ Civilprocesa likuma 1.pantā noteiktās tiesības uz savu aizskarto civilo tiesību un ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Vienlaikus norādīts, ka Civilprocesa likums paredz obligātu nosacījumu, kas ir ievērojams, izskatot strīdus, kas saitīti ar darījumiem, kuri ir noslēgti starp vairākiem dalībniekiem, proti, no Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 4.punkts paredz, ka tiesas spriedums nedrīkst piešķirt tiesības vai uzlikt pienākumus personai, kura nav lietas dalībnieks. 2008.gada 6.jūnija kopdarbības līgums noslēgts starp /pers. A/, /pers. D/ no vienas puses un /pers. C/, /pers. D/ no otras puses un visi līguma dalībnieki Civilprocesa likuma 73.panta pirmās daļas izpratnē ir arī lietas dalībnieki strīdā par kopdarbības līguma izbeigšanu.

Nav pamatots atbildētāju arguments, ka tiesai nebija pamata bez prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem konstatēt, ka atbildētāji neko nav izdarījuši, lai 2010.gada vasarā varētu uzsākt saimniecisko darbību. Savus iebildumus prasītāja pamatojusi ar juridiskajā literatūrā noradīto pierādīšanas pienākuma sadales principu *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* – pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz, kā arī romiešu tiesībās izstrādāto principu *negativae non probantus* – negatīvie fakti nav jāpierāda. Tātad tieši atbildētājiem, nevis prasītājai bija jāiesniedz pierādījumi par to, ka viņi no savas puses ir izpildījuši kopdarbības līgumu. Pretēji apelācijas sūdzībās norādītajām, atbildētāji nav izpildījuši nevienu no kopdarbības līguma 2.1.un 2.3.punktā noteiktajiem pienākumiem, jo pēc līguma noslēgšanas, no atbildētāju puses netika izdarīts absolūti nekas, lai kopdarbība varētu sākties.

Nesaprotams ir atbildētāju pārmetums pirmās instances tiesai par to, ka, izbeidzot kopdarbības līgumu, atbildētājiem ir liegtas tiesības celt prasību pret /pers. A/ un /pers. D/ par līguma izpildīšanu. Līdz brīdim, kad lietas izskatīšana pēc būtības pirmās instances tiesā tika pabeigta, atbildētāji neizmantoja savas Civilprocesa likuma 136.panta pirmajā daļā paredzētās tiesības celt pretprasību.

Prasītāja, atsaucoties uz Civillikuma 2263.pantā noteikto, pievienojusies pirmās instances tiesas secinājumiem, ka pie apstākļiem, kad līgumslēdzējpušu starpā izveidojies neatrisināms konflikts, un tās vairs nespēj vienoties par tālāku līguma turpināšanu, nav ētiski piespiedu kārtā, pretēji prasītājas gribai, uzlikt viņai par pienākumu turpināt palikt sabiedrībā, kurā nekas neliecina par to, ka tās dalībnieki – atbildētāji jebkad izpildīs savus pienākumus saimnieciskās darbības uzsākšanai.

Prasītāja uzskata, ka nepamatots ir atbildētājas arguments, ka iemaksātie 10 000 Ls ir drošības nauda un tā nav saistāma ar kopdarbības līgumu. Lietas materiālos atrodas pašas atbildētājas /pers. C/ parakstīts dokuments ar nosaukumu "Paraksts", kurā norādīts, ka viņa no prasītājas saņēmusi 10 000 Ls, kas ir pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai. Tādējādi pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka nav tiesiskas nozīmes tam, kā lietas dalībnieki dažādos dokumentos nosaukuši atbildētājai nodoto naudas summu. Atbildētāja minētā dokumenta patiesumu nav apstrīdējusi.

Kā nepamatots noraidāms atbildētāju arguments, ka tiesa ar savu spriedumu ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 192.pantu, attiecinot Civillikuma 16.nodaļas "Sadarbības līgums" nosacījumus uz izskatāmo strīdu. Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta judikatūrai, tas ir tiesas uzdevums meklēt strīda pareizam un taisnīgam risinājumam piemērojamās normas – likumu neuzrādīšana vai pat nepareiza uzrādīšana neatņem prasītājam iespēju panākt taisnīgu tiesas aizsardzību, vēl jo vairāk tādēļ, ka *jura novit curia* – tiesai pašai jāzin likumi un jāpiemēro tie ne tikai pēc likuma burta, bet arī pēc gara.

Tāpat nav pamatota atbildētāju norāde, ka starp līguma dalībniekiem nebija nodibināta sabiedrība. Atbilstoši Civillikuma 2253.panta pirmajā daļa noteiktajam, atsevišķā vienošanās par sabiedrības lietvedības kārtošanu nav nepieciešama, ja vien sabiedrības biedri nenolemj uzticēt lietvedību vienam vai vairākiem biedriem vai trešajām personām. Ja šāda vienošanās sabiedrības biedru starpā nepastāv, nav arī neieciešams izdot Civillikuma 2254.pantā minēto pilnvarojuma līgumu.

Sakarā ar prasītājas /pers. A/ apelācijas sūdzību atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ iesnieguši rakstveida paskaidrojumu, kurā lūgts izskatīt lietu pēc būtības un noraidīt prasītājas prasību un apelācijas sūdzību.

Gadījumi, kādos ir atceļams pirmās instances tiesas spriedums ir norādīti Civillikuma 427.pantā. No apelācijas sūdzības rezolutīvās daļas nav saprotams uz kādu Civilprocesa likuma panta pamata prasītāja lūdz atcelt Cēsu rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa spriedumu daļā, ar kuru noraidīta /pers. A/ prasība.

Prasītāja nepamatoti interpretē kopdarbības līguma 2.2.punktu, uzskatot, ka šis punkts apliecina, ka viņa ir samaksājusi 20 000 Ls. 2013.gada 11.jūlijā prasītājas un trešās personas parakstītajā atcēlēja līgumā tiek prasīts atdot iemaksāto drošības naudu 10 000 Ls. Ja tik tiešām /pers. A/ būtu samaksājusi 20 000 Ls, tad nav saprotams, kāpēc, piedāvājot atbildētājiem parakstīt atcēlēja līgumu, viņa un lietā pieaicinātā trešā persona /pers. D/ prasīja atpakaļ 10 000 Ls, nevis 20 000 Ls. Starp līguma dalībniekiem nekad nav bijusi pilnīga uzticēšanās, jo prasītāja pieprasīja rakstisku apliecinājumu par drošības naudas 10 000Ls saņemšanu. Arī no līguma teksta ir skaidri redzams, ka 20 000 Ls nav samaksāti un tieši šī iemesla dēļ netika uzsākta nekāda saimnieciskā darbība, kā arī šī iemesla dēļ prasītāja neprasīja nekādu atskaiti no atbildētājiem, jo atbildētājiem nebija par ko atskaitīties.

Tiesas sēdē prasītājas /pers. A/ pārstāvis /pers. B/ uzturēja prasību, apelācijas sūdzību pēc tajā minētajiem argumentiem un apsvērumiem, neatzina atbildētāju apelācijas sūdzības, uzturēja rakstveida paskaidrojumā par atbildētāju apelācijas sūdzībām norādītos iebildumus, sniedzot papildus paskaidrojumus apelācijas instances tiesas sēdē.

Atbildētāju /pers. C/ un /pers. D/ pārstāve advokāte Inta Saatčiane prasību un prasītājas apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja atbildētāju apelācijas sūdzības pēc tajās minētajiem argumentiem un apsvērumiem, uzturēja rakstveida paskaidrojumā par prasītājas apelācijas sūdzību norādītos iebildumus, sniedzot papildus paskaidrojumus apelācijas instances tiesas sēdē.

Trešās personas /pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesas kolēģija atzīst, ka lieta izskatāma bez trešās personas klātbūtnes, jo trešajai personai par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, liecinieka /pers. F/ liecību, iepazinusies ar civillietas materiāliem un novērtējusi pierādījumus to kopumā, tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzības nav pamatotas un prasība ir apmierināma daļēji.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā. Lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā nosaka prasības pieteikums, pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas sūdzība.

Lietā nav strīda par to, ka 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. D/, /pers. C/, no vienas puses, un /pers. D/, /pers. A/, no otras puses, noslēgts kopdarbības līgums par kopīgu darbību, lai sasniegtu kopīgos saimnieciskos mērķus, tas ir, izveidotu foreļu dīķus komercmakšķerēšanai Cēsu rajona Raunas pagasta /Nosaukums A/ (1.sēj.l.l.17-18).

Ņemot vērā līguma 1.3., 1.3.1., 1.3.2.punktu noteikumus secināms, ka līguma priekšmets ir līgumslēdzēju darbība kopīgā mērķa sasniegšanai foreļu dīķu izveidošanai komercmakšķerēšanai Cēsu rajona Raunas pagasta /Nosaukums A/. No līguma 1.3.1. un 1.3.2.punkta izriet, ka šī kopējā mērķa sasniegšanai minētajā pasākumā /pers. D/ un /pers. C/ apņēmušies ieguldīt zemi Raunas pagasta /Nosaukums A/, uz kuras tiks veidoti foreļu dīķi, kā arī savu darbu, piesaistot nepieciešamības gadījumā darbaspēku, bet /pers. D/ un /pers. A/ apņēmušies ieguldīt naudas līdzekļus 20 000 Ls apmērā.

Savukārt līguma 1.4.punktā līdzēji vienojušies par kopdarbības rezultātā saņemtās peļņas izmantošanu, proti, 50%

no peļņas saņem /pers. D/ un /pers. C/, 50% - /pers. D/ un /pers. A/.

Līguma 1.6.punktā līdzēji vienojušies, ka reāla saimnieciskā darbība tiek uzsākta ar 2010.gada vasaru.

Civillikuma 2241.pants noteic, ka sabiedrība ir divu vai vairāk personu apvienošanās uz sabiedrības līguma pamata kopēja mērķa sasniegšanai ar kopīgiem spēkiem vai līdzekļiem.

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka sabiedrības līgumam raksturīga dalībnieku rīcības koordinācija, sadarbība, bet par sabiedrības līguma būtiskajām sastāvdaļām uzskatāms līguma priekšmets un dalībnieku ieguldījums. Līguma priekšmets ir darbība kopīgā mērķa sasniegšanai (*sk. K.Torgāns. Saistību tiesības. Otrā daļa. Mācību grāmata, Rīga, 2008., 177.lpp., 180.lpp*).

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 2241.pantā sniegto sabiedrības līguma definīciju, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, iztulkojot noslēgto darījumu kopsakarā ar lietā konstatētajiem apstākļiem, pamatoti secinājusi, ka 2008.gada 6.jūnijā noslēgtais kopdarbības līgums ir atzīstams par sabiedrības līgumu Civillikuma 2241.panta izpratnē, ka šim līgumam piemīt sabiedrības līguma būtiskās sastāvdaļas: darbība kopīgā mērķa sasniegšanai, dalībnieku ieguldījums un peļņas sadales kārtība. Tādējādi pamatoti secināts, ka pušu tiesiskās attiecības apspriežamas un strīds izšķirams, pamatojoties uz Civillikuma 16.nodaļā "Sabiedrības līgums" ietvertajām tiesību normām.

Nav pamatots atbildētāju apelācijas sūdzības arguments par to, ka pirmās instances tiesa ar savu spriedumu ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 192.pantu, jo tiesa strīda izšķiršanā piemērojusi Civillikuma 16.nodaļas normas par sabiedrības līgumu.

Atbilstoši Civilprocesa 192.pantam tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

No minētās tiesību normas izriet, ka tiesa var apspriest prasības pamatotību, vadoties vienīgi no tiem faktiem un apstākļiem, kurus puses norādījušas kā prasības un iebildumu pamatu. Savukārt attiecībā uz prasības juridisko pamatu tiesa nav saistīta ar puses atsaukšanos uz kādu tiesību normu, bet tai ir jāmeklē konkrētajam gadījumam atbilstoša norma un ar iztulkošanas palīdzību jāpārbauda tās jēga, lai konstatētu, vai normā paredzētās tiesiskās sekas ir piemērojamas konstatētajam faktiskajam sastāvam (*sk. N.Horns. Ievads tiesību zinātnē un tiesību filozofijā. Likums un tiesības, 2.sēj., Nr.7 (110), jūlijs 2000., 198.lpp.*).

Lai arī prasības pieteikumā nav minētas Civillikuma 16.nodaļas normas par sabiedrības līgumu, tas pats par sevi nevar būt pamats šo tiesību normu nepiemērošanai, ja tādu piemērošanu attaisno lietas faktiskie apstākļi. Kā atzīst tiesību doktrīnā, "tiesa nav saistīta ar prāvnieku atsaukšanos uz kādu likumu vai uz prāvnieku priekšā likto likumu iztulkošanu. Pat tas apstāklis, ka viena puse neapstrīd pretējās puses atsaukšanos uz nepareizu likumu, nevar būt tiesai par pamatu šo likumu piemērot, ja tādu piemērošanu neattaisno lietas faktiskie apstākļi. Arī prāvnieku izdarīta savstarpējo juridisko attiecību kvalifikācija nav saistoša tiesai (*sk. Bukovskis V. Civīlprocesa mācību grāmata. Rīga, Autora izdevums, 1933., 431.lpp.*).

Civillikuma 2243.pants noteic, ka katram biedram sabiedrībā jāpiedalās ar ieguldījumu. Ieguldīt var naudu, lietas, prasījumus un darbu.

Kopdarbības līguma 1.3.2.punktā kopējā mērķa sasniegšanai /pers. D/ un /pers. A/ apņēmušies ieguldīt naudas līdzekļus 20 000 Ls apmērā.

Lietā nav strīds par to, ka 2008.gada 3.maijā prasītāja /pers. A/ ir samaksājusi atbildētājai /pers. C/ 10 000 Ls.

Starp pusēm pastāv strīds par to, vai prasītājas 2008.gada 3.maijā atbildētājai samaksātā naudas summa 10 000 Ls apmērā ir atzīstama par pirmo iemaksu (ieguldījumu) kopdarbības uzsākšanai, kas izmantojama līguma mērķa sasniegšanai, vai arī par drošības naudu kā samaksu par atbildētāju apņemšanos noslēgt kopdarbības līgumu un nesadarboties ar citām personām minētā mērķa sasniegšanai.

Apelācijas instances tiesa atzīst par pareizu un pilnībā pietiekamu pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu, atzīstot 2008.gada 3.maijā atbildētājai nodoto naudas summu 10 000 Ls par pirmo iemaksu kopdarbības uzsākšanai, un pievienojas tiesas sprieduma motivācijai.

Lietā nodibināts un par to nav strīda, ka 2008.gada 3.maijā /pers. C/ izrakstījusi un pašrocīgi parakstījusi /pers. A/ dokumentu ar nosaukumu "Paraksts", kurā norādīts: "Es, /pers. C/, p.k. /personas kods/, 2008.gada 3.maijā saņēmu no /pers. A/ 10000,- Ls (desmit tūkstošus) latus, kas ir pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai." (1.sēj.l.l.16).

Savukārt atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzībā norādījusi, ka lietai pievienotie rakstveida pierādījumi apliecina, ka pirms kopdarbības līguma noslēgšanas atbildētājai samaksātie 10 000 Ls ir drošības nauda, kas nav saistāma ar kopdarbības līgumu. Savus iebildumus atbildētāja pamatojusi ar sekojošiem rakstveida pierādījumiem: 1) prasītājas 2011.gada 23.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesniegto prasības pieteikumu par 20 000 Ls piedziņu no atbildētājas /pers. C/, kurā prasītāja norādījusi, ka viņa atbildētājai skaidrā naudā pret rakstveida apliecinājumu iedevusi drošības naudu 10 000 Ls apmērā (1.sēj.l.l.110-114); 2) 2012.gada 11.aprīļa prasītājas pretenziju, kurā prasītāja norādījusi, ka tādējādi jāsecina, ka viņa ir maldījusies, ka šī viņas iedotā nauda tiks ieguldīta kopdarbības līguma īstenošanā (1.sēj.l.l.124-125); 3) 2013.gada 11.jūlija prasītājas un trešās personas parakstīto atcēlēja līgumu, kurā norādīts, ka 2013.gada 20.maija lēmumā par kriminālprocesa Nr.11092097311 izbeigšanu konstatēts, ka prasītāja pret rakstveida apliecinājumu nodeva atbildētājai drošības naudu 10 000 Ls apmērā (1.sēj.l.l.33); 4) 2013.gada 20.maija lēmumu par kriminālprocesa Nr.11092097311 izbeigšanu, kurā norādīts, ka prasītāja nav veikusi pienācīgi spēkā esošā kopdarbības līgumā noteikto, kas ir par pamatu naudas līdzekļu ieturējumam no atbildētājas puses (1.sēj.l.l.123).

Izvērtējot pušu paskaidrojumus kopsakarā ar iepriekš norādītajiem rakstveida pierādījumiem, uz kuriem atsaukušās puses kā uz savu apgalvojumu un iebildumu pamatojumu, tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatots atbildētājas /pers. C/ viedoklis

par to, ka 2008.gada 3.maija dokuments ar nosaukumu "Paraksts" un 2008.gada 6.jūnijā noslēgtais kopdarbības līgums nav savstarpēji saistīti. 2008.gada 3.maijā izrakstītajā dokumentā ar nosaukumu "Paraksts" nepārprotami norādīts, ka prasītājas samaksātā naudas summa 10 000 Ls ir pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai, kas ir 2008.gada 6.jūnijā noslēgtā kopdarbības līguma priekšmets. Tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt dokumentā norādīto, jo arī atbildētāja /pers. C/ ne pirmās instances tiesā, ne apelācijas sūdzībā nav apstrīdējusi minētā dokumenta patiesumu. Turklāt jāņem vērā, ka atbildētāja ar savu parakstu tajā ir apliecinājusi, ka prasītājas samaksātā naudas summa ir pirmā iemaksa kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai.

Pie šādiem konstatētiem apstākļiem tiesas kolēģijas ieskatā nav tiesiskas nozīmes tam, kā dažādos dokumentos ir nosaukta atbildētājai nodotā naudas summa. Turklāt nevienā no atbildētājas uzskaitītajiem rakstveida pierādījumiem nav norādīts, ka tā ir bijusi samaksa par atbildētāju apņemšanos noslēgt kopdarbības līgumu un nesadarboties ar citām personām minētā mērķa sasniegšanai, kā to apelācijas instances tiesas sēdē norādīja atbildētāju pārstāve.

Rezumējot iepriekš norādīto secināms, ka 2008.gada 3.maijā prasītāja /pers. A/ ir samaksājusi atbildētājai /pers. C/ 10 000 Ls kā pirmo iemaksu kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai.

Starp pusēm pastāv strīds par to, vai prasītāja /pers. A/ 2008.gada 6.jūnijā, tas ir kopdarbības līguma parakstīšanas dienā, ir nodevusi atbildētājai /pers. C/ atlikušo ieguldījuma daļu 10 000 Ls. Atbildētāja /pers. C/ noliedz jebkādas naudas summas saņemšanu no prasītājas līguma parakstīšanas dienā.

Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti, samaksas saņēmējs nedrīkst attiekties to izdot parādniekam.

Lietā noskaidrots, ka prasītājai rakstisks apliecinājums par 2008.gada 6.jūnijā 10 000 Ls nodošanu atbildētājai nav izsniegts. Tādējādi prasītājai skaidras naudas nodošanas fakta esamība ir jāpierāda ar citiem atļautiem pierādīšanas līdzekļiem, jo rakstisks apliecinājums par naudas saņemšanu ir tikai viens no veidiem, kā var pierādīt skaidras naudas nodošanas faktu.

No prasības pieteikuma un apelācijas sūdzības izriet, ka prasītāja minētās naudas summas nodošanas faktu kopdarbības līguma parakstīšanas dienā pamato ar trešās personas /pers. D/ paskaidrojumiem, notariāli apliecinātām liecinieku /pers. E/ un /pers. F/, kurš kā liecinieks nopratināts apelācijas instances tiesas sēdē, liecībām un rakstveida pierādījumiem: 2008.gada 3.maija dokumentu ar nosaukumu "Paraksts" un 2008.gada 6.jūnijā noslēgtā kopdarbības līguma 2.2.punktu.

Izvērtējot kopsakarā šos prasītājas norādītos pierādījumus, proti, rakstveida pierādījumus, prasītājas un trešās personas paskaidrojumus, liecinieka liecību, uz kuriem prasītāja pamato savu apgalvojumu par naudas samaksu, tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai attiecībā par to, ka lietā nav iegūti pierādījumi, kas apliecinātu faktu par atlikušo kopdarbībā ieguldāmo naudas līdzekļu 10 000 Ls samaksu atbildētājai.

No prasītāja /pers. A/ un trešās personas /pers. D/, kurš ir viens no kopdarbības līguma dalībniekiem un kopā ar prasītāju apņēmies ieguldīt kopīgā mērķa sasniegšanai 20 000 Ls, paskaidrojumiem secināms, ka nauda atbildētājai samaksāta kopdarbības līguma noslēgšanas dienā, trešās personas /pers. D/ klātbūtnē. Savukārt atbildētāja /pers. C/ noliedz jebkādas naudas summas saņemšanu no prasītājas līguma parakstīšanas dienā.

Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļa noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Tiesas kolēģija uzskata, ka prasītājas un trešās personas paskaidrojumus neapliecina 2008.gada 3.maija dokuments ar nosaukumu "Paraksts" un 2008.gada 6.jūnijā noslēgtais kopdarbības līgums. No kopdarbības līguma 1.3.2.punkta secināms, ka pilnā ieguldījuma summa ir 20 000 Ls. Savukārt no 2008.gada 3.maija dokumenta ar nosaukumu "Paraksts" neapšaubāmi izriet, ka prasītāja 2008.gada 3.maijā ir samaksājusi atbildētājai pusi no ieguldījuma summas - 10 000 Ls. Tātad loģisks ir secinājums, ka atlikusī ieguldījuma summa, kas prasītājai jāsamaksā atbildētājai ir 10 000 Ls. Taču ne dokuments ar nosaukumu "Paraksts", ne kopdarbības līguma 2.2.punkts, kurā noteikti pušu pienākumi, tas ir, darbu finansēšana notiek no /pers. D/ un /pers. A/ iemaksātajiem naudas līdzekļiem, ne tas, ka kopdarbības līgumā nav noteikts samaksas termiņš, neapliecina minētās naudas summas nodošanas faktu.

Tiesas kolēģijas ieskatā to neapliecina arī liecinieku liecības. Puses apelācijas sūdzībās nav apstrīdējušas /pers. E/ pie zvērinātas notāres Ināras Dobbermanes 2015.gada 3.februārī sniegto liecību par to, ka 2010.gada novembrī Dzintra un Andris palūguši viņu aizbraukt ar viņiem kopā uz Raunas pagastu pie atbildētājiem, lai atrisinātu radušos situāciju ar prasītājas ieguldīto naudu 20 000 Ls. Pēc /pers. A/vārdiem, atbildētāji aizmirsuši gan par saņemto naudu, gan par noslēgto līgumu. Prasītāja vēlējusies klātienē ar viņiem aprunāties un vienoties par naudas atgriešanu. Prasītāja atgādinājusi par noslēgtā līguma nosacījumiem un atbildētājai iedoto naudu, nosaucot arī summu 20 000 Ls. Atbildētāji naudas saņemšanas faktu nav noliegu̧ši (1.sēj.l.l.180). Tāpat puses nav apstrīdējušas /pers. F/ pie zvērinātas notāres Argitas Gustafssones 2015.gada 11.februārī sniegto liecību par to, ka 2008.gada pavasarī uzzinājis par /pers. D/ un /pers. A/ lēmumu veidot biznesu. Zinājis, ka prasītāja iedevusi atbildētājai 20 000 Ls - sākumā 10 000 Ls, bet pēc neilga laika, dienā, kad tika parakstīts līgums, vēl 10 000 Ls, ka 2010.gada rudenī /pers. D/ un /pers. A/ kopā ar /pers. E/ braukuši pie atbildētājiem, lai atrisinātu jautājumu par ieguldīto naudu. Atbildētāji nekad nav noliegu̧ši naudas saņemšanas faktu (1.sēj.l.l.181). Savukārt apelācijas instances tiesas sēdē nopratināts kā liecinieks /pers. F/ liecināja, ka līguma noslēgšanas dienā kopā ar prasītāju ieradies pie atbildētājas, ka prasītāja viņu informējusi par naudas nodošanu atbildētājai, redzējis arī aploksni, kurā bijusi nauda.

Izvērtējot minēto liecinieku liecības, tiesas kolēģija secina, ka tās nevar kalpot par pierādījumu tam, ka 2008.gada 6.jūnijā kopdarbības līguma noslēgšanas dienā prasītāja ir samaksājusi atbildētājai atlikušo ieguldījuma summu 10 000 Ls apmērā. Neviens no lieciniekiem nav liecinājis par konkrētas naudas summas nodošanu konkrētajā dienā. Arī prasītāja apelācijas sūdzībā atzinusi, ka neviens no lieciniekiem nav redzējis otrās iemaksas nodošanas faktu. Turklāt jāņem vērā, ka sākotnējā pie zvērinātas notāres sniegtajā liecībā liecinieks /pers. F/ nav liecinājis par to, ka ieradies kopā ar prasītāju pie

atbildētājas kopdarbības līguma noslēgšanas dienā un redzējis aploksni, kurā bijusi nauda. Šāda liecība sniegta tikai apelācijas instances tiesas sēdē.

Vienlaikus tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka nevar būt par pierādījumu liecinieku liecības, kas nebalstās uz faktu personisku uztveri, bet ir citu personu sniegtu ziņu atstāstījums. No liecībām neapšaubāmi izriet, ka par naudas nodošanu liecinieki uzzinājuši no prasītājas un trešās personas lietā, jo nav piedalījušies pie tās nodošanas atbildētājai. Tas vien, ka savstarpējās sarunās atbildētāji nav nolieguši naudas saņemšanas faktu, nav uzskatāms par pietiekami drošu, lai uz to atsauktos kā pierādījumu, bet gan par liecinieku pieņēmumu un secinājumu.

Pie konstatētajiem apstākļiem secināms, ka lietā nav iegūti pierādījumi prasītājas apgalvojumam, ka 2008.gada 6.jūnijā kopdarbības līguma noslēgšanas dienā viņa nodevusi atbildētājai /pers. C/ atlikušo ieguldījuma daļu - 10 000 Ls.

Kopdarbības līguma 1.3.1.punktā kopējā mērķa sasniegšanai /pers. D/ un /pers. C/ apņēmušies ieguldīt zemi Raunas pagasta /Nosaukums A/, uz kuras tiks veidoti foreļu dīķi, kā arī savu darbu, piesaistot nepieciešamības gadījumā darbaspēku. Reālu saimniecisko darbību uzsākot ar 2010.gada vasaru (līguma 1.6.punkts). Savukārt saskaņā ar līguma 2.1., 2.3.punktu atbildētājiem bija pienākums līdz saimnieciskās darbības uzsākšanai sagatavot foreļu dīķus tādā kārtībā, kā arī uzturēt apkārtni, lai līgumā noteiktajā laikā varētu pieaicināt klientus komercmakšķerēšanai un atpūtai pie dīķiem, kā arī veikt atskaiti par izdevumiem ar darba un izdevumu aprēķinu.

Starp pusēm pastāv strīds par to, vai atbildētāji ir izpildījuši no kopdarbības līguma izrietošās saistības.

Lietā nav strīda par to, ka reāla saimnieciskā darbība nav uzsākta.

No prasības pieteikumā norādītā un prasītājas pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka atbildētāji no kopdarbības līguma izrietošās saistības nav izpildījuši. Savukārt atbildētāju apelācijas sūdzībās norādīts, ka līgums no atbildētāju puses ir izpildīts, jo uz zemes gabala /Nosaukums A/ jau atrodas seši dīķi un visus šos gadus atbildētājs ir apkopis arī apkārtni.

Tiesas kolēģija uzskata par nepamatotu atbildētāju apelācijas sūdzībā norādīto, ka pirmās instances tiesai bez prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem nebija pamata konstatēt, ka atbildētāji neko nav izdarījuši, lai 2010.gada vasarā varētu uzsākt saimniecisko darbību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tātad, ņemot vērā, ka atbildētāji apgalvo, ka viņi no savas puses ir izpildījuši kopdarbības līgumu, tieši atbildētājiem ir jāiesniedz pierādījumi par minēto faktu, jo prasītājai nav jāpierāda līguma nepildīšana no atbildētāju puses. Izskatāmajā lietā jau pirmās instances tiesa ir norādījusi uz attiecīgu pierādījumu nepieciešamību, kas pamatotu atbildētāju apgalvojumu par līguma saistību izpildi. Tāpat pierādījumu nepieciešamība atbildētājiem bija redzama no pirmās instances tiesas sprieduma.

Ņemot vērā, ka atbildētāji attiecīgus pierādījumus par to, ka ir sagatavojuši foreļu dīķus tādā kārtībā, kā arī uzturējuši apkārtni, lai līgumā noteiktajā laikā varētu pieaicināt klientus komercmakšķerēšanai un atpūtai pie dīķiem nav iesnieguši, tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt pirmās instances tiesas konstatēto, ka atbildētāji nav izdarījuši neko, lai 2010.gada vasarā varētu uzsākt saimniecisko darbību. Arī apelācijas instances tiesas sēdē liecinieks /pers. F/ liecināja, ka nekādus darbus, lai uzsāktu foreļu dīķu izveidošanu komercmakšķerēšanai, atbildētāji nav veikuši.

Tāpat lietā nav pierādījumu par to, ka atbildētāji ir veikuši atskaiti par darbu un izdevumu aprēķinu par prasītājas ieguldījuma 10 000 Ls apmērā izlietošanu kopdarbības uzsākšanai. No atbildētāju apelācijas sūdzībām secināms, ka šāda atskaite nav sniegta.

Pie konstatētiem apstākļiem atzīstams, ka atbildētāji nav izpildījuši no kopdarbības līguma izrietošās saistības – par saņemtajiem 10 000 Ls vismaz uzsākot foreļu dīķu sagatavošanu un apkārtnes uzturēšanu tādā kārtībā, lai līgumā noteiktajā laikā varētu pieaicināt klientus komercmakšķerēšanai un atpūtai pie dīķiem, kā arī sastādot un uzrādot prasītājai vai trešajai personai atskaiti ar darba un izdevumu aprēķiniem.

Saskaņā ar Civillikuma 2263.pantu aiz svarīgiem iemesliem katrs biedrs var katrā laikā bez iepriekšēja uzteikuma prasīt sabiedrības izbeigšanu. Par svarīgu iemeslu galvenā kārtā atzīstams katrs tāds apstāklis, kas aiz tikumības un savstarpējas taisnprātības apsvērumiem neatļauj turpināt līguma attiecības. Jautājumu par tāda apstākļa esamību izšķir tiesa pēc sava ieskata.

No minētās tiesību normas izriet, ka sabiedrības dalībnieka tiesības prasīt sabiedrības izbeigšanu svarīga iemesla dēļ likumdevējs ir saistījis ar tādiem apstākļiem, kas, pamatojoties uz tikumības un taisnprātības apsvērumiem, neatļauj turpināt līguma attiecības. Tātad sabiedrības izbeigšanas pamats ir tās dalībnieka subjektīvais vērtējums par izveidojušos situāciju un apstākļiem, viņam nonākot pie kategoriska atzinuma, ka sabiedrības līguma tiesisko attiecību turpināšana nav iespējama, pamatojoties tieši uz tikumības un taisnprātības apsvērumiem, tas ir, tādiem apsvērumiem, kas saistīti ar ētikas un morāles normām (nemantiskām vērtībām).

Atsaucoties uz pušu paskaidrojumiem un lietas materiālos esošiem dokumentiem – prasības pieteikumu (1.sēj.l.l.4-14), prasītājas un trešās personas iesniegumu Latvijas Zvērinātu advokātu padomei (1.sēj.l.l.30-31), atbildētājas /pers. C/ atbildi uz prasītājas un trešās personas piedāvājumu noslēgt atcēlējlīgumu (1.sēj.l.l.34-35), prasītājas Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesniegto prasības pieteikumu (1.sēj.l.l.110-114), atbildētājas Rīgas tiesu apgabala prokuratūras Ogres prokuroram adresēto iesniegumu par prasītājas noslēgtajiem darījumiem (1.sēj.l.l.119-121), lēmumu par kriminālprocesa Nr.11092097311 izbeigšanu (1.sēj.l.l.123), pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka prasītājas un atbildētāju starpā sākotnēji draudzīgās attiecības, kādas tās bijušas kopdarbības līguma noslēgšanas brīdī, pāraugušas savstarpēju sarunu ceļā neatrisināmā konfliktā. Tāpat, ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus, pamatots ir tiesas secinājums, ka konflikta cēlonis ir tieši atbildētāju rīcība, proti, līgumā uzņemto saistību nepildīšana, atskaites nesniegšana par saņemtās naudas 10 000 Ls izlietojumu, minētās summas neatzīšana par pirmo iemaksu foreļu dīķu veidošanā.

Kā norādīja prasītājas pārstāvis, prasītāja vairs nav ieinteresēta līguma izpildīšanā, jo viņa ir vīlusies darījuma

partneres godaprātā, un kopīga saimnieciskā darbība ar personu, kas ar saviem darbiem pierādījusi savu neuzticamību un negodprātību nevar raisīt jelkādu interesi un ir neiespējama.

Rezumējot iepriekš minēto, tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka pie apstākļiem, kad līgumslēdzējpušu starpā izveidojies neatrisināms konflikts, un tās vairs nespēj vienoties par tālāku līguma turpināšanu kopīgas saimnieciskās darbības uzsākšanai ārpus tiesas, nav ētiski piespiedu kārtā, pretēji prasītājas gribai, uzlikt viņai par pienākumu turpināt palikt sabiedrībā, kurā nekas neliecina par to, ka tās dalībnieki - atbildētāji jebkad izpildīs savus pienākumus saimnieciskās darbības uzsākšanai. Līdz ar to prasītājas prasība daļā par 2008.gada 6.jūnijā noslēgtā kopdarbības līguma izbeigšanu ir apmierināma.

Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi prasītājas pārējos prasības pieteikumā norādītos pamatus līguma izbeigšanai un apelācijas sūdzībās puses to nav apstrīdējušas, apelācijas instances tiesa tos nevērtē.

Atbildētāji apelācijas sūdzībās, kā uz savu iebildumu pamatojumu, atsaukušies uz kopdarbības līguma 3.1.punktu, kas paredz, ja pēc reālās saimnieciskās darbības uzsākšanas tiek konstatēta negatīva rezultāta saņemšanas neizbēgamība, ieinteresētā līdzēja puse iesniedz priekšlikumu par šī līguma pārtraukšanu, ja ir pagājuši vismaz trīs mēneši no saimnieciskās darbības uzsākšanas, ko līdzēji izskata 3 dienu laikā un vienojas par šī līguma pārtraukšanu vai turpināšanu. Tiesas kolēģija uzskata, ka minētā strīda izšķiršanā, kad viena līgumslēdzējpuse cēlusi tiesā prasību par līguma izbeigšanu uz likumā paredzēta pamata un tiesa šo pamatu ir konstatējusi, iepriekš minētam līguma noteikumam nav izšķirošas nozīmes. Turklāt jāņem vērā, ka reāla saimnieciskās darbības uzsākšana vispār nav notikusi. Savukārt vienas līgumslēdzējas puses vēlme turpināt līguma attiecības nav pamats, lai tiesa, konstatējot likumā noteikto līguma izbeigšanas pamatu, noraidītu prasību par līguma izbeigšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 2269.pantu pēc sabiedrības izbeigšanās notiek likvidācija, ja nav norunāts citāds galīgas norēķināšanās veids.

Kopdarbības līguma 3.2.punktā līdzēji vienojušies, ja līgums tiek pārtraukts, katra līguma puse saņem atpakaļ savu mantisko ieguldījumu.

Tā kā līguma izbeigšana nozīmē arī tā pārtraukšanu, prasītājai ir tiesības prasīt atpakaļ savus sabiedrībai nodotos naudas līdzekļus. Pirmās instances tiesa konstatējusi un puses apelācijas sūdzībās nav apstrīdējušas tiesas konstatēto, ka sabiedrības dalībniekiem, tas ir, atbildētājiem nav radušies nekādi zaudējumi saistībā ar līguma izpildi, kas būtu sedzami arī prasītājai.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas /pers. C/ samaksāto ieguldījumu 20 000 Ls jeb 28 457,44 EUR.

Tiesas kolēģija uzskata, ka prasība šajā daļā apmierināma daļēji. Kā konstatēts iepriekš, prasītāja /pers. A/ kopdarbības uzsākšanai foreļu dīķu veidošanai atbildētājai /pers. C/ ir samaksājusi 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR. Līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenami 14 228,72 EUR.

Prasība noraidāma daļā par 10 000 Ls jeb 14 228,72 EUR, jo lietā netika iegūti pierādījumi, ka prasītāja šādu naudas summu ir samaksājusi atbildētājai.

Vadoties no Civilprocesa likuma 195.panta un Civillikuma 1765.panta, prasītājai /pers. A/ nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas /pers. C/ likumiskos sešus procentus gadā no piedzītā parāda 14 228,72 EUR par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Attiecībā uz atbildētāju apelācijas sūdzībās norādītajiem argumentiem un apsvērumiem papildus norādāms, ka tiesas kolēģijas ieskatā nav pamatota norāde atbildētāju apelācijas sūdzībās, ka starp līgumslēdzējiem nebija nodibināta sabiedrība, jo nebija noteikts, kurš kārtos lietvedību, nebija izdots pilnvarojums un noteiktas sabiedrības biedru tiesības un pienākumi. Pirmkārt, sabiedrība nav juridiska persona, un tai nav savu pārvaldes institūciju. No sabiedrības rakstura izriet, ka sabiedrības lietas ved (kārto) visi biedri kopīgi, bet tas neizslēdz, ka sabiedrības biedri lietu vešanu var uzticēt vienam vai vairākiem lietvežiem (Civillikuma 2253., 2254.pants) Otrkārt, kopdarbības līguma 1.2.punktā līdzēji vienojušies, ka kopdarbības vadību veiks /pers. D/ un ar šo līgumu pilnvaro viņu to veikt.

Nav pamatots atbildētāju arguments, ka, izbeidzot kopdarbības līgumu, atbildētājiem tika liegtas tiesības celt prasību pret prasītāju un trešo personu par kopdarbības līguma izpildīšanu. Tiesas kolēģija uzskata, ka atbildētājiem atbilstoši Civilprocesa likuma 136.panta pirmajai daļai, līdz brīdim, kad lietas izskatīšana pēc būtības pirmās instances tiesā tika pabeigta, bija tiesības celt pretprasību. Atbildētāji minētās tiesības neizmantoja. Savukārt, ja no pušu pastāvējušām tiesiskām attiecībām izriet kādi citi prasījumi, atbildētājiem paliek iespēja celt prasību vispārējā kārtībā.

Tāpat nav pamatots atbildētāju arguments, ka pirmās instances tiesai nebija tiesību izbeigt kopdarbības līgumu, jo viens no līguma dalībniekiem (/pers. D/) nav izskatāmās civillietas puse, bet ir trešā persona, kurai nav patstāvīgu prasījumu. Apelācijas instances tiesa piekrīt prasītājas viedoklim, kas pamatots ar Augstākās tiesas Senāta judikatūrā paustajām atziņām, ka viens no civilprocesa pamatprincipiem ir dispozitivitātes princips, proti, puse pati izvēlas, vai vērsties tiesā, pati noteic sava prasījuma apmēru, izmantojamos procesuālos līdzekļus (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 17.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-1627/2012*). Konkrētajā gadījumā prasību tiesā par kopdarbības līguma izbeigšanu cēlusi viena no kopdarbības līguma dalībniecēm /pers. A/, bet pārējie līguma dalībnieki ir izskatāmās lietas dalībnieki – /pers. C/ un /pers. D/ ir atbildētāji, savukārt /pers. D/ ar Cēsu rajona tiesas 2014.gada 26.novembra lēmumu ir pieaicināts lietā kā trešā persona prasītājas pusē. Tātad /pers. D/ir konkrētās lietas dalībnieks Civilprocesa likuma 73.panta pirmās daļas izpratnē. Turklāt /pers. D/ ir iesniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību, kurā pilnīgi piekrīt prasītājas celtajai prasībai par kopdarbības līguma izbeigšanu. Apstāklis, ka pārējie kopdarbības līguma dalībnieki nevērsās tiesā ar prasību par līguma izbeigšanu, nevar ierobežot /pers. A/ Civilprocesa likuma 1.pantā noteiktās tiesības uz savu aizskarto civilo tiesību un ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.

Prasītāja apelācijas sūdzībā lūgusi atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru prasība noraidīta. Civilprocesa likuma 427.pantā norādīti pamati, kurus konstatējot apelācijas instances tiesa atceļ pirmās instances tiesas spriedumu un nodod lietu jaunai izskatīšanai. Prasītāja šādus pamatus apelācijas sūdzībā nav norādījusi, arī apelācijas instances tiesa tos nekonstatē.

Atbildētāja /pers. A/apelācijas sūdzībā lūgusi atcelt Cēsu rajona tiesas 2014.gada 25.novembra lēmumu par prasības nodrošinājumu. Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājas pārstāve precizēja, ka minētais lūgums pamatots ar Civilprocesa likuma 140.panta sesto daļu, kas noteic, ka noraidot prasību, tiesa spriedumā atceļ prasības nodrošinājumu. Prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad lēmums stājas likumīgā spēkā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka ar Cēsu rajona tiesas tiesneses 2014.gada 25.novembra lēmumu apmierināts /pers. A/ pieteikums par prasības nodrošināšanu, ierakstot ķīlas tiesības atzīmi prasības summas 14 228,72 EUR apmērā Raunas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, /pers. C/ piederošajam nekustamajam īpašumam /Nosaukums A/, Raunas novada Raunas pagastā (1.sēj.l.l.156-157).

Ņemot vērā, ka /pers. A/ prasība daļā par 14 228,72 EUR piedziņu no atbildētājas /pers. C/ ir apmierināta, Cēsu rajona tiesas tiesneses piemērotais prasības nodrošinājums nav atceļams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājai /pers. A/ radušies tiesas izdevumi – valsts nodeva par prasības pieteikumu 100 EUR (l.sēj.97, 188), valsts nodeva par prasības nodrošinājuma pieteikumu 20 EUR (1.sēj.l.l.129, 155), valsts nodeva par apelācijas sūdzību 50 EUR (2.sēj.l.l.33), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13,69 EUR (1.sēj.l.l.80, 2.sēj.l.l.34). Savukārt atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ radušies tiesas izdevumi – valsts nodeva par apelācijas sūdzību katram 71,14 EUR (2.sēj.l.l.12, 21, 22).

Daļēji apmierinot prasību, proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram (prasības summa – 28 457,44 EUR, ar spriedumu apmierināto prasījumu summa – 14 228,72 EUR) no atbildētājas /pers. C/ par labu prasītājai /pers. A/ piedzenama valsts nodeva 120 EUR. Ņemot vērā, ka pušu apelācijas sūdzības atzītas par nepamatotām, tiesas izdevumi, kas pusēm radušies par apelācijas sūdzībām nav atlīdzināmi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.pantu ar lietas vešanu saistītos izdevumus, tajā skaitā izdevumus advokāta palīdzības samaksai un izdevumus sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu, piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, savukārt, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Prasītāja/pers. A/ lūgusi piedzīt no atbildētājiem izdevumus sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu 76,18 EUR apmērā (1.sēj.l.l.182, 183). Tiesas kolēģija uzskata, ka minētie izdevumi nav piedzenami, jo tā ir samaksa zvērinātiem notāriem par liecinieku liecību apliecināšanu, kas attiecināmas uz to prasījuma daļu, ko tiesa pilnīgi noraidījusi.

Savukārt atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ lūguši piedzīt no prasītājas izdevumus advokāta palīdzības samaksai attiecīgi 365,21 EUR (1.sēj.l.l.222, 2.sēj.l.l.70) un 287,72 EUR (1.sēj.l.l.221, 2.sēj.l.l.69). Tiesas kolēģija atzīst, ka minētie izdevumi nav piedzenami, jo ar lietas vešanu saistītie izdevumi atbildētājiem piespiežami no prasītāja, ja prasība noraidīta. Konkrētajā gadījumā prasītāja prasība apmierināta daļēji, bet atbildētāju apelācijas sūdzības atzītas par nepamatotām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka daļēji apmierinot prasību, no atbildētājiem valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par prasības pieteikumu proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai, no kuras samaksas prasītāja /pers. A/ atbrīvota (lēmumi – 1.sēj.l.l.92, 185). Tādējādi no /pers. C/ valsts labā piedzenama valsts nodeva 313,48 EUR un no /pers. D/ – 313,49 EUR.

Lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pirmās instances un apelācijas instances tiesā kopējā summā 35,25 EUR (aprēķini – 1.sēj.l.l.2, 2.sēj.l.l.52). Tā no šīs summas prasītāja /pers. A/ ir samaksājusi 13,69 EUR (1.sēj.l.l.80, 2.sēj.l.l.34), tad iepriekš nesamaksātā daļa piedzenama valsts labā proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai: no prasītājas /pers. A/ - 2,76 EUR, no atbildētājas /pers. C/ – 9,40 EUR un no atbildētāja /pers. D/ – 9,40 EUR (Civilprocesa likuma 39., 42.pants).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no Civilprocesa likuma 432.-434.panta, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Izbeigt 2008.gada 6.jūnijā starp /pers. A/ un /pers. D/, no vienas puses, un /pers. C/ un /pers. D/, no otras puses, noslēgto kopdarbības līgumu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, 14 228,72 EUR un valsts nodevu 120 EUR, kopā 14 348,72 EUR (*četrpadsmit tūkstoši trīs simti četrdesmit astoņi euro un 72 centi*).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no piedzītā pamatparāda 14 228,72 EUR.

Noraidīt prasību daļā par 14 228,72 EUR piedziņu no /pers. C/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 313,48 EUR (*trīs simti*

trīspadsmit euro un 48 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,40 EUR (*deviņi euro un 40 centi*).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 313,49 EUR (*trīs simti trīspadsmit euro un 49 centi*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,40 EUR (*deviņi euro un 40 centi*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,76 EUR (*divi euro un 76 centi*).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā minētajos gadījumos 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma – 2015.gada 2.decembra, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdēs priekšsēdētāja tiesnese S.Bakmane

Tiesneši I.Pinne

A.Bukavs